

Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn

Teie 29.05.2020 nr 1-4/20/4274

Meie 21.10.2020 nr 4/244

**Arvamuse esitamine Keskkonnaministri 30.07.2018 määruse 28
"Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase, õhu
radoonisisalduse mõõtmise kord ja tööandja
kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel"
muutmise eelnõu kohta**

Lugupeetud Rene Kokk

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi **Kaubanduskoda**) tänab Keskkonnaministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust Keskkonnaministri 30.07.2018 määruse nr 28 "Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase, õhu radoonisisalduse mõõtmise kord ja tööandja kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel" (edaspidi **Määrus**) muutmise eelnõu (edaspidi **Eelnõu**) kohta. Eelnõu jõustumisel suureneb tööandjate ring, kes peavad korraldama radoonimõõtmisi, ning täieneb kõrgendatud radooniriskiga maa-alade loetelu. Järgnevalt toome oma märkused ja ettepanekud Eelnõu kohta.

1. Tööandja ja ehitise omaniku vastutusega seotud probleemid mõõtmise ja parandusmeetmete kohaldamise kohustuse täitmisel

Kehtiva määruse kohaselt korraldab tööandja õhu radoonisisalduse mõõtmise tööruumis (§ 4 lg 1) ning lisaks, kui mõõtmise tulemusel selgub, et radoonisisaldus tööruumis ületab viitetaset, rakendab tööandja töötaja terviseriski vähendamiseks vajaduse korral ehituslikke parandusmeetmeid (§ 5 lg 1).

Kuigi eelnõuga muudetakse § 5 lg 1 sõnastust nii, et tööandjal ei ole mitte kohustus rakendada ehituslikke parandusmeetmeid, vaid kohustus korraldada selliste meetmete rakendamist, ei lahenda eelnõukohane muudatus probleeme, mis võivad praktikas tekkida seoses rentnikust tööandja ja ehitise omaniku vastutusega.

Sisuliselt on täna olukord, kus õhu radoonisisalduse nõuetele vastavuse tagamisega seotud kohustused on nii rentnikust tööandjal kui ehitise omanikul. Samas lasub lõplik vastutus tööruumide osas ikkagi tööandjal. Praktikas võib seoses sellega tekkida mitmeid probleeme.

Eelkõige on problemaatiline, kui on mitu rentnikust tööandjat ühel korrusel (näiteks kaubanduskeskused või avatud kontorid). Sellisel juhul on igal rentnikust tööandjal kohustus korraldada mõõtmine. Samas erinevatest asjaoludest sõltuvalt, ei pruugi eraldi kõikide ruumide mõõtmise järele vajadust olla. Mõistame, et tööandjad võivad omavahel kokku leppida, et tehakse ühine mõõtmine või viiakse ellu ühised parandusmeetmed, kuid praktikas võib see ebamõistlikult keeruline olla. Näiteks kaubanduskeskuses, juhul, kui ehitise omanik ei ole nõus koostööd tegema, ei ole mõistlik, et ühe väikse müügipinna rentnik hakkab kõikide teiste rentnikega ühendust võtma ning mõõtmise jm tingimustes eraldi kokku leppima.

Samuti on ebamõistlik, et kui radoonisisalduse mõõtmised on hiljuti kõikide ruumide kohta juba tehtud, kuid rentniku vahetuse korral peab uus rentnik hakkama eraldi mõõtmist korraldama, kuivõrd talle ei ole mõõtmistulemused kättesaadavad. Eeldus on seejuures muidugi, et uue rentniku tegevus ei erine oluliselt eelmisest.

Lisaks võib tekkida olukord, et ehitise omanik keeldub ehituslike parandusmeetmete osas koostööd tegemast või keeldub hoopis, et mingid ehituslikud muudatused üldse tehakse. Sellisel juhul on segadust tekitav, kuidas peaks tööandja käituma arvestades sellega, et seadus näeb tööandjale ette konkreetse kohustuse hakata tegelema ehituslike parandusmeetmetega. Antud kohustus on sellises olukorras kohatu ja segadust tekitav.

Kokkuvõttelikult ei ole üheselt selge, kuidas on praktikas võimalik radoonisisalduse viitetaseme nõuet ja sellega seonduvaid kohustusi mõistlikult täita juhul, kui ühel korrusel on mitu tööandjat.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku lisada Eelnõusse või seletuskirja konkreetsemad juhised vähemalt eelnimetatud olukordade lahendamiseks.

2. Tuleb täpsustada, mida tähendab, et korruse välissein toetub pinnasele

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 4 lõike 1 sõnastust, täpsustades tööruumi asukohti, kus tööandja peab korraldama õhu radoonisisalduse mõõtmise. Juurde lisanduvad tööruumid, mis asuvad hoone korrusel, mille välissein puutub kokku pinnasega. Kaubanduskoja hinnangul on antud sõnastus ebamäärane. Kuigi eeldatavasti on siin mõeldud just seda välisseina (või välisseina osa), mis on piiritletud konkreetse korrusega, näiteks teise korruse sein teise korruse piires, võimaldab Eelnõu sõnastus tõlgendada sätet siiski ka teisiti. Näiteks võib teise korruse välissein olla ühtlasi ka kogu maja välissein ja seega enamik juhtudel puutuda kokku pinnasega. See tähendaks, et peaaegu kõikide hoonete ja hoonete korruste puhul (kui hoone mitmel korrusel on nii-öelda läbiv sein, mis puutub kokku pinnasega) tuleks tööandjatel korraldada radoonimõõtmisi.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku muuta Eelnõu punkti 1 sõnastust nii, et sätte adressaatidele oleks üheselt mõistetav, millise välisseina osa kokkupuutel pinnasega tuleb tööandjal korraldada tööruumide radoonisisalduse mõõtmist.

3. Lisanduvates omavalitsustes asuvatel tööandjatel peaks olema mõistlik üleminekuajaeg mõõtmiste teostamiseks

Vastavalt määrusele peab tööruumide õhu radoonisisalduse mõõtmine olema tehtud hiljemalt 2023. aasta 1. juuliks. Samas lisanduvad jooksvalt omavalitsused

Samas võib teoorias esineda kõrgendatud radoonirisk ka teistes omavalitsustes, kus veel hindamisi teostatud ei ole või kus võib tekkida kordushindamise vajadus. Need omavalitsused lisanduksid sel juhul jooksvalt ja seal asuvatel tööandjatel oleks radoonimõõtmise korraldamiseks vähem aega. Seega paneks määrus tööandjad ebavõrdsesse olukorda.

Kaubanduskoda leiab, et mitte panna tööandjaid ebavõrdsesse olukorda, peaks radoonisisalduse mõõtmine olema tehtud viie aasta jooksul pärast seda, kui on paika pandud, et tegemist on kõrge radooniriskiga piirkonnaga, kus tööandja tööruumid asuvad.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku muuta määruse §-i 11 ning sõnastada näiteks järgnevalt: „Käesoleva määruse § 4 lõikes 1 sätestatud tööruumide õhu radoonisisalduse mõõtmine peab olema tehtud 5 aasta jooksul, alates üldsuse teavitamist tööruumide asumisest kõrgendatud radooniriskiga maa-alal.“

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kristina Jerjomina kristina.jerjomina@koda.ee, 604 0071